

WOJEWODA WIELKOPOLSKI
PS-II.431.2.1.2021.2.11

Poznań, 13.07.2021 r.

**Pani
Hanna Kaczmarek
Kierownik
Gminnego Ośrodka
Pomocy Społecznej
w Miedzichowie**
ul. Poznańska 13
64-361 Miedzichowo

ZALECENIA POKONTROLNE

Na podstawie art. 22 pkt 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1876 ze zm.), zwanej dalej *ustawą* lub *ustawą o pomocy społecznej*, zespół inspektorów z Wydziału Polityki Społecznej Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu przeprowadził w trybie zdalnym kontrolę kompleksową w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Miedzichowie, z siedzibą pod adresem: ul. Poznańska 13, 64-361 Miedzichowo, zwanym dalej *GOPS* lub *Ośrodkiem*.

Zakres kontroli obejmował prawidłowość przyznawania świadczeń oraz kwalifikacje kadry realizującej zadania pomocy społecznej w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Miedzichowie, w okresie od 1.01.2020 r. do dnia zakończenia kontroli oraz działania wcześniejsze, jeżeli miały one związek z przedmiotem kontroli.

Ustaleń kontroli dokonano na podstawie analizy dokumentów merytorycznych. Dodatkowych wyjaśnień w trakcie kontroli udzielała Kierownik GOPS – p. Hanna Kaczmarek. Szczegółowe ustalenia z kontroli, zawarto w protokole kontroli, podpisanym przez Kierownika GOPS w dniu 2 lipca 2021 r. bez zastrzeżeń. **Z uwagi na ustalenia opisane poniżej, jednostkę kontrolowaną oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami i uchybieniami.**

W toku kontroli ustalono, co następuje:

I. w zakresie podstaw organizacyjno-formalnych

Gmina Miedzichowo posiada aktualną, opracowaną i przyjętą Uchwałą Rady Miedzichowo *Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych na terenie gminy Miedzichowo*, co jest zgodne z art. 16 b ustawy o pomocy społecznej.

W okresie objętym kontrolą, GOPS posiadał przyjęte odpowiednimi uchwałami: statut i regulamin, stanowiące podstawę formalno – prawną działalności Ośrodka.

W okresie objętym kontrolą GOPS realizował zadania z zakresu pomocy społecznej, m.in. na podstawie dokumentów określających:

- świadczenie usług opiekuńczych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych,
- zasady sprawienia pogrzebu przez gminę,
- zasady ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia i zapewnienia schronienia dla osób bezdomnych z terenu Gminy Gniezno.

W powyższym zakresie zatem nie stwierdzono nieprawidłowości ani uchybień.

II. w zakresie kwalifikacji kadry realizującej zadania z zakresu pomocy społecznej

Kierownik Ośrodka posiada kwalifikacje niezbędne na zajmowanym stanowisku, zgodnie z wymaganiami określonymi w art. 122 ust 1 ustawy o pomocy społecznej.

Jeden zatrudniony w GOPS pracownik socjalnych posiada kwalifikacje niezbędne na zajmowanym stanowisku, zgodnie z wymaganiami określonymi w art. 116 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej. Jeden zatrudniony w GOPS aspirant pracy socjalnej posiada kwalifikacje określone w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 15 maja 2018 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. z 2018 r., poz. 936 ze zm.).

Kierownik GOPS oraz jeden z pracowników posiadają właściwe upoważnienia do prowadzenia postępowań oraz wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości gminy, zgodnie z art. 110 ust. 7 i 8 ustawy o pomocy społecznej.

Osoby zatrudnione do wykonywania usług opiekuńczych, posiadają kwalifikacje niezbędne na zajmowanym stanowisku, zgodnie z wymaganiami określonymi w Rozporządzeniu Rady Ministrów w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych z dnia 15 maja 2018 r.

Stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia:

W okresie objętym kontrolą pracę socjalną w środowisku realizowało 2 pracowników Ośrodka w łącznym wymiarze 2 etatów, w tym jeden aspirant pracy socjalnej. Zatem, w zakresie liczby pracowników socjalnych, zatrudnienie w GOPS nie jest zgodne z art. 110 ust. 12 ustawy o pomocy społecznej.

Przeliczając liczbę pracowników socjalnych zatrudnionych w Ośrodku przez liczbę mieszkańców z terenu jego działania, ustalono, iż w okresie objętym kontrolą na 1 pracownika socjalnego OPS przypadało średnio 3821 mieszkańców oraz średnio 111 rodzin, a zatem nie został spełniony wymóg zawarty w art. 110 ust. 11 ustawy o pomocy społecznej.

III. w zakresie prawidłowości przyznawania świadczeń z pomocy społecznej

Ustalono próbę badawczą, stanowiącą co najmniej 20% ogólnej liczby osób/rodzin korzystających w okresie objętym kontrolą z danej formy pomocy

(jednak nie mniej niż 10 osób/rodzin - w przypadku gdy badany obszar w powyższej wartości nie jest możliwy do skontrolowania, z uwagi na obszerność dokumentacji). Analizie została poddana dokumentacja 32 osób/rodzin, korzystających w okresie objętym kontrolą, z form pomocy realizowanych przez GOPS.

W zakresie prawidłowości przyznawania świadczeń z pomocy społecznej stwierdzono, iż:

- wszystkie decyzje administracyjne posiadały oznaczenie organu administracji publicznej, oznaczenie strony, rozstrzygnięcie, podstawę prawną oraz uzasadnienie prawne,
- pomoc była udzielana z urzędu lub na wniosek klienta,
- w badanym materiale nie stwierdzono przypadków niezasadnego przyznania pomocy,
- każdorazowo dołączano do decyzji zwrotne potwierdzenie jej odbioru przez klienta,
- co do zasady, wydanie decyzji administracyjnych następowało w terminie określonym w art. 35 kpa,
- strony postępowania brały czynny udział w postępowaniu, były informowane o swoich prawach i obowiązkach,
- każdorazowo rozpatrywano wniosek klienta w całości, odnosząc się do wszystkich zgłaszanych potrzeb,
- odpłatność za specjalistyczne usługi opiekuńcze naliczano właściwie.

Ponadto należy dodać, iż:

- w teczках pracy socjalnej przedstawionych w trakcie kontroli, znajdowały się dokumenty świadczące o prowadzeniu pogłębionej pracy środowiskowej metodą indywidualnego przypadku,
- wywiady środowiskowe były opatrzone datą, przeprowadzane w miejscu zamieszkania, przez osoby posiadające odpowiednie kwalifikacje i każdorazowo zawierały diagnozę sytuacji rodziny oraz plan pomocy zaakceptowany przez Kierownika GOPS.

Jednocześnie ocena przyznawania świadczeń i wydawania decyzji w dokumentacji wykazała następujące nieprawidłowości:

- w podstawie prawnej:
 - 11 decyzji administracyjnych nie wskazano właściwego w odniesieniu do indywidualnej sprawy przepisu ustawy o pomocy społecznej, co stanowi naruszenie art. 107 § 1 pkt 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. kodeks postępowania administracyjnego, zwanego dalej *kpa*,
 - w 9 decyzjach administracyjnych nie przywołano lub podano nieaktualny publikator tekstu *kpa*, co stanowi naruszenie art. 107 § 1 pkt 4 *kpa*,
- w 2 przypadkach, decyzjom administracyjnym nie nadano rygoru natychmiastowej wykonalności, a wypłata zasiłku nastąpiła przed uprawomocnieniem się decyzji, pomimo braku zrzeczenia się prawa do odwołania przez klientów, co stanowi naruszenie art. 130 *kpa*.
- w 1 decyzji w kwocie odpłatności za pobyt w DPS nie uwzględniono całego dochodu klienta (tj. świadczenia uzupełniającego), a jedynie ustalono odpłatność na bieżąco, co jest niezgodne z zapisami art. 8 ust. 3 w związku z art. 8 ust. 12 ustawy,

- w 1 decyzji naliczono odpłatność za pobyt w DPS od miesiąca powzięcia informacji o zwiększonym dochodzie osoby, a nie od miesiąca faktycznego dysponowania tymi pieniędzmi, co jest niezgodne zasadami określonymi w art. 8 ustawy, w związku z art. 61 ustawy,
- w 1 decyzji dokonano zmiany odpłatności za DPS, pomimo iż zmiana dochodu nie przekroczyła 10% kryterium dochodowego dla osób samotnie gospodarujących, co jest niezgodne z art. 106 ust.3b ustawy,
- w 1 przypadku przyznano świadczenie za niepełny miesiąc (od daty złożenia wniosku), podczas gdy klient posiadał uprawnienie do pobrania zasiłku okresowego za pełen miesiąc; powyższe było niezgodne z zapisami art. 106 ust. 3 ustawy,

Ponadto, stwierdzono również następujące uchybienia:

- w przypadku 1 wniosku o pomoc w formie zasiłku stałego, po wpływie wniosku nie zawieszono postępowania oraz nie przyznano zasiłku okresowego na czas zawieszenia postępowania z wykorzystaniem możliwości wskazanych w art. 106 ust. 7-11 ustawy,
- w odniesieniu do 3 wywiadów, nie przeprowadzono aktualizacji wywiadu.

Wobec powyższego, działając na podstawie art. 128 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, zalecam:

1. podjęcie działań mających na celu zwiększenie zatrudnienia pracowników socjalnych w Ośrodku tak, aby liczba pracowników obsługujących rejony opiekuńcze była zgodna z wymogami określonymi w art. 110 ust 11 oraz 12 ustawy o pomocy społecznej,
2. wyeliminowanie stwierdzonych w trakcie kontroli błędów i braków przy redagowaniu decyzji administracyjnych,
3. obliczanie dochodu klienta zgodnie z zapisami art. 8 ust. 3 ustawy, ze szczególnym uwzględnieniem możliwości zawartych w art. 8 ust. 12 ustawy,
4. dokonywanie zmian decyzji administracyjnych jedynie w sytuacji gdy zmiana dochodu przekroczyła 10% kryterium dochodowego, zgodnie z art. 106 ust.3a i 3b ustawy,
5. w sytuacji gdy klient posiada uprawnienie do pobierania świadczenia z pomocy społecznej, przyznawanie świadczenia za pełny miesiąc, zgodnie z zapisami art. 106 ust. 3 ustawy,
6. w przypadku złożenia przez klienta wniosku o pomoc w formie zasiłku stałego, wykorzystywanie możliwości wskazanych w art. 106 ust. 7-11 ustawy,
7. gdy decyzji nie został nadany rygor natychmiastowej wykonalności, o którym stanowi art. 108, bądź nie została ona opatrzona art. 130 § 4 kpa, realizowanie pomocy po upływie terminu do wniesienia odwołania od decyzji – zgodnie z przepisem art. 130 § 1 kpa,
8. przeprowadzanie aktualizacji wywiadów środowiskowych w terminie określonym w art. 107 ust. 4 ustawy.

Informacje końcowe

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej przysługuje Pani prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Wojewody Wielkopolskiego, w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszych zaleceń pokontrolnych. Jednocześnie pragnę przypomnieć, że zgodnie z art. 130 ust. 1 cytowanej ustawy, kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych podlega karze pieniężnej w wysokości od 500 zł do 12.000 zł.

Pisemnej informacji o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych oczekuję w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszych zaleceń.

z up. Wojewody Wielkopolskiego
(-)
Łukasz Krysztofiak
Dyrektor
Wydziału Polityki Społecznej

Otrzymują:
1. Pani Hanna Kaczmarek
Kierownik Gminnego
Ośrodka Pomocy Społecznej w Miedzichowie
ul. Poznańska 13
64-361 Miedzichowo

2. Rada Gminy Miedzichowo
ul. Poznańska 12
64-361 Miedzichowo

Dokument sporządziła:
Marta Dużyńska
inspektor wojewódzki
Wydział Polityki Społecznej
2 sierpnia 2021 r.